

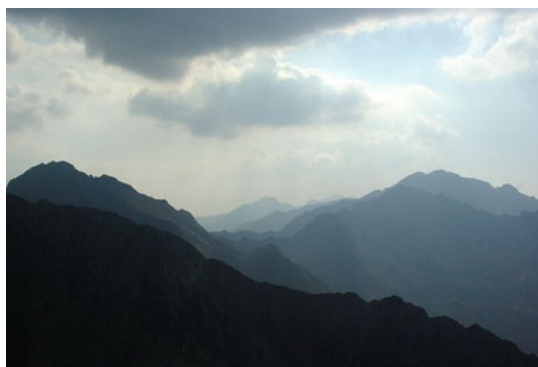
Na dachu Rumunii – Góry Fogaraskie

Połodowcowe jeziorka urokliwie wciśnięte między potężne szczyty; długie, ostre i eksponowane granie; budzący obawę i podziw żleb Drakuli, ale także liczne stada owiec pasących się na przepastnych zielonych halach pod czujnym okiem ciobanów. Panie, Panowie – oto Fogarasze, najwyższe pasmo górskie Rumunii.

Z racji dostępności komunikacyjnej, gęstej sieci szlaków turystycznych i licznych schronisk, a przede wszystkim z powodu majestatycznego wysokogórskiego charakteru Góry Fogaraskie są celem licznych wypraw nie tylko rumuńskich turystów. Zachodnia i środkowa część przypomina widoki znane nam z Tatr, zaś część wschodnia ma łagodniejszą rzeźbę, która może przywołać na myśl połoniny ukraińskiego Świdowca.

Główny grzbiet Fogaraszy

Fogaraski widok

Zwarty masyw górski, jaki stanowią Fogarasze, ciągnie się przez ponad 70 km między **Przełomem Czerwonej Wieży (Tornu Roșu)** a **przełęczą Curmătura Foii** oddzielającą go od łańcucha gór Piatra Craiului. Z najwyższymi szczytami Rumunii (Moldoveanu 2544 m i Negoiu 2535 m) jest to najwyższe pasmo Karpat Południowych. Główny grzbiet wznosi się na około 2000 m nad poziom morza i biegnie równoleżnikowo z zachodu na wschód. Jest dość kręty, co zapewnia rozległe malownicze panoramy ze wszystkich niemal szczy-

tów. Stromymi północnymi stokami Fogarasze wyraźnie wyrastają ponad Kotliną Fogaraską, by licznymi grzbietami w miarę łagodnie opaść ku południowi. Tak wyraźne zróżnicowanie rzeźby odzwierciedla się także w szacie roślinnej. Dodatkowo położenie masywu o wiele dalej na południe niż np. Tatr sprawia, że na wysokości, na której u nas występuje górna granica lasu, tutaj dopiero kończy się regiel dolny. Charakterystycznym elementem krajobrazu Fogaraszy są otoczone wysokimi ścianami skalnymi jeziora polodowcowe, których jest około 50.

Cioban i jego owce

Często spotyka się także schodzące, czasem bardzo nisko w doliny, polany pasterskie, które, szczególnie latem,

upstrzone są żwawo poruszającymi się stadami owiec. Zaskakuje fakt, że mimo unikatowości przyrodniczej i krajobrazowej, Fogarasze pozostają terenem nie chronionym prawnie. Jedynie na południowych stokach znajduje się **park krajobrazowy Godul Alpin Fâgâraș**. Istnieją także trzy rezerваты przyrody, w tym jeden położony tuż obok wielkiego kompleksu turystycznego Bâlea Lac przy trasie transfogaraskiej.

Mimo że schroniska górskie (rum. *cabana*) w Fogaraszach są liczne (szczególnie po północnej stronie), to tylko trzy z nich położone są w miarę wysoko i blisko głównego grzbietu. Najlepiej zatem na wędrowkę wybrać się z własnym namiotem. Dodatkowym ubezpieczeniem będą liczne, ale niestety zaśmiecone i nie oferujące zbyt wiele miejsca schrony (rum. *refugiu*).

Dziwiesił

Wiele relacji z Fogaraszy donosi o kłopotach z wodą oraz, szczególnie w części wschodniej pasma, z niedźwiedziami. Lepiej zatem wybierając się na wędrowkę zaopatrzyć się w zapas wody na cały dzień, tym bardziej że intensywne pasterstwo powoduje, iż niektóre źródła są silnie zanieczyszczo-

ne. Przed nieprzyjemną nocną wizytą zabezpieczymy się zaś składując zapasy z dala od namiotu.

Fogarasze oferują dużo możliwości wycieczek górskich. W zależności od czasu, jakim dysponujemy, możemy poznać to pasmo w większym lub mniejszym zakresie. Osobom mającym więcej niż tydzień można polecić trawers głównego grzbietu. Mający mniej czasu mogą zadowolić się krótkim wypadem „na lekko” na najwyższe fogaraskie szczyty z któregoś ze schronisk.

Najpopularniejsza, przynajmniej wśród polskich turystów, trasa trawersu głównym grzbietem Fogarszy łączy miasteczka Tornu Roșu i Victoria. Główny szlak oznakowany jest pionowym czerwonym paskiem, a odcinki dojściowe/zejściowe – odpowiednio czerwonym krzyżykiem (Tornu Roșu) i czerwonym trójkątem (Victoria). Opisaną trasę wiedzie malowniczymi, nieraz mocno eksponowanymi odcinkami głównego grzbietu Fogaraszy. Niektóre fragmenty zostały dla bezpieczeństwa ubezpieczone stalowymi linami.

Widok ze szczytu Budislavu

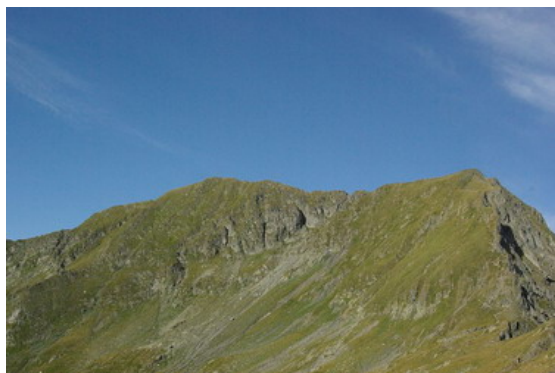
Ze stacji kolejowej w **Tornu Roșu** udajemy się prosto w góry i na przełęczy Șaua Corbului (1568 m) osiągamy główny grzbiet. Stąd kierujemy się niemal wprost na wschód, by dotrzeć na widokowy szczyt (rum. *vârful*) **Budislavu** (2343 m). Roztacza się z niego piękna panorama na gniazdo dwuipółtysięczników Negoiu i Lespezi. Ze szczytu schodzimy do kotła, w którym znajduje się jezioro (rum. *lacul*) Arvig.

Schronisko Podragu

Dalej szlak wiedzie dość krętym na tym odcinku grzbietem przez szczyt Scara (2306 m) do najciekawszego i zarazem najtrudniejszego odcinka głównego grzbietu Fogaraszy. Z Serboty (2331 m) możemy iść dalej za czerwonymi paskami aż do samego **Negoiu**

(2535 m – najwyższy szczyt zachodniej części pasma) i dalej w dół przez osławiony żleb (rum. *strunga*) Draculi. Istnieje możliwość częściowej modyfikacji drogi między Serbotą i Negoiu – należy wówczas wybrać szlak oznaczony żółtymi paskami.

Dach Rumunii

Schodząc, docieramy do jeziora Câlțun, nad którym znajduje się przypominający duży pomarańczowy namiot schron. Dalej główny szlak doprowadza nas nad tunel trasy transfogaraskiej, przebitej pod Fogaraszami na rozkaz Ceaușescu w latach 70. XX wieku. Poniżej znajduje się kompleks turystyczny (hotele, restauracje, wyciągi narciarskie) Bâlea Lac. Nasza wędrówka wiedzie dalej na wschód nad malownicze jezioro Capra, nad którym wznosi się obelisk poświęcony pamięci alpinistów zasypanych przez lawinę. Następnie

przez odcinek drogi o niezwykle zachęcającej nazwie „trzy kroki od śmierci” docieramy w rejon schroniska i jeziora Podragu (2136 m). Stąd już tylko kilka chwil i przed nami rozpościera się trapezowaty w formie „dach Rumunii”, czyli masyw **Viștea Mare–Moldoveanu** (odpowiednio 2527 i 2544 m). Aby stanąć na najwyższym szczycie Karpat Południowych, musimy nieco odejść od głównego szlaku wąską, ale łatwą granią. Następnie schodzimy na przełęcz Portița Viștei (2310 m), skąd szybko opadamy w dolinę, która doprowadza nas do Victorii.

Tekst: Szymon Bijak;

zdjęcia: Szymon Bijak, Joanna Remisz

Informacje praktyczne:

Dojazd w Góry Fogarasze z racji ich położenia w centrum kraju nie nastręcza wielu kłopotów. Z Polski najlepiej dojechać do Sybina (Sibiu; na zachodzie) lub Brașova (Brașov; na wschodzie; w czasie wakacji dojeżdża tu bezpośredni pociąg z Krakowa). Główne punkty wyjściowe w góry to położone na północnym przedpołu pasma w dolinie rzeki Olt miejscowości na linii kolejowej Sybin–Brașów oraz kompleks turystyczny Bâlea Lac przy tunelu na szosie transfogaraskiej.

Trudność szlaków: trasy dojściowe do grzbietu głównego – 2 (łatwe), w grzbiecie głównym 3 (średnio trudne), miejscami 4 (trudne; np. okolice Negoiu); niektóre odcinki ubezpieczone łańcuchami (Strunga Dracului, Strunga Ciobanului).

Mapa Fogaraszy (1:60 000) węgierskiego wydawnictwa Dimap dostępna jest w Polsce w cenie ok. 25 zł.
Zobacz na mapie

Internetowy Przewodnik Turystyczny

www.ciekawe-miejsca.net